

Ročník 1994

SBÍRKA ZÁKONŮ ČESKÉ REPUBLIKY

Částka 23

Rozeslána dne 29. dubna 1994

Cena Kč 7,-

O B S A H:

74. Zákon, kterým se mění a doplňuje zákoník práce č. 65/1965 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

Opatření ústředních orgánů

Oznámení Ministerstva financí o vydání opatření, kterým se zruší některá opatření vydaná podle § 4 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví

Oznámení Ministerstva financí o vydání opatření, kterým se upravuje účtová osnova a postupy účtování pro rozpočtové a příspěvkové organizace a obce

Oznámení Ministerstva financí o vydání opatření, kterým se upravuje účtová osnova a postupy účtování pro politické strany, hnutí, občanská sdružení a jiné nevýdělečné organizace

Oznámení Ministerstva práce a sociálních věcí o uložení kolektivních smluv vyššího stupně

74

ZÁKON

ze dne 23. března 1994,

kterým se mění a doplňuje zákoník práce č. 65/1965 Sb.,
ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákoník práce č. 65/1965 Sb., ve znění zákona č. 88/1968 Sb., zákona č. 153/1969 Sb., zákona č. 100/1970 Sb., zákona č. 20/1975 Sb., zákona č. 72/1982 Sb., zákona č. 111/1984 Sb., zákona č. 22/1985 Sb., zákona č. 52/1987 Sb., zákona č. 98/1987 Sb., zákona č. 188/1988 Sb., zákona č. 3/1991 Sb., zákona č. 297/1991 Sb., zákona č. 231/1992 Sb., zákona č. 264/1992 Sb., zákona České národní rady č. 590/1992 Sb. a zákona České národní rady č. 37/1993 Sb., se mění a doplňuje takto:

1. Nadpis „Základní zásady“ nad článkem III se vypouští.

2. Články III až X se vypouštějí.

3. Ve všech ustanoveních zákoníku práce se slovo „pracovník“ nahrazuje slovem „zaměstnanec“, slovo „pracovnice“ slovem „zaměstnankyně“ a slovo „občan“ slovy „fyzická osoba“, slovo „prokurátor“ a „vyšetřovatel prokuratury“ se nahrazují slovy „státní zástupce“, slova „pracovník prokuratury“ se nahrazují slovy „zaměstnanec státního zastupitelství“.

4. Ve všech ustanoveních zákoníku práce, kde je slovo „organizace“ použito ve smyslu právnické osoby, která zaměstnává občany v pracovněprávních nebo obdobných vztazích, se toto slovo nahrazuje slovem „zaměstnavatel“.

5. V § 84 odst. 1 a 3, § 85 odst. 1 a 2, § 87 odst. 1, 2 a 3, § 89 odst. 3, § 92 odst. 1, § 93 a 98 se slova „ve-doucí organizace“ nahrazují slovem „zaměstnavatel“.

6. Pokud zákoník práce používá názvu „vláda České a Slovenské Federativní Republiky“, nahrazuje se tento název názvem „vláda“; název „Federální ministerstvo práce a sociálních věcí“ se nahrazuje názvem „Ministerstvo práce a sociálních věcí“; název „vláda České republiky“ se nahrazuje názvem „vláda“; název „vláda Slovenské republiky“ se vypouští; názvy „federální ministerstvo“, „příslušné ministerstvo“, „ministerstva republik“ se nahrazují názvem „ministerstvo“, název „federální ústřední orgán“ se nahrazuje názvem „ústřední orgán“; slova „území Československé socialistické republiky“ se nahrazují slovy „území České republiky“ a slova „území České a Slovenské Federativní Republiky“ se nahrazují slovy „území České republiky“.

7. Stanoví-li zákoník práce současně kompetence federálních a republikových orgánů nebo republikových orgánů, nahrazují se tyto kompetence kompetencí orgánů České republiky.

8. Ve všech ustanoveních zákoníku práce se slova „společenská organizace“ nahrazují slovy „odborová organizace“ a slova „neoprávněný majetkový prospěch“ slovy „bezduodné obohaceni“.

9. § 1 odst. 1 zní:

„(1) Mezi zaměstnanci a zaměstnavateli vznikají pracovněprávní vztahy.“

10. § 3 včetně poznámky č. 1) zní:

„§ 3

Pracovní vztahy mezi družstvem a jeho členy se řídí zákoníkem práce, nestanoví-li zvláštní zákon jinak.¹⁾

¹⁾ § 226 obchodního zákoníku.“

11. V části první hlavě druhé se za nadpis „Účastníci pracovněprávních vztahů“ vkládá § 7, který zní:

„§ 7

(1) Pracovněprávní vztahy podle tohoto zákoníku mohou vzniknout jen se souhlasem fyzické osoby a zaměstnavatele.

(2) Nikdo nesmí výkonu práv a povinností vyplývajících z pracovněprávních vztahů zneužívat na újmu jiného účastníka pracovněprávního vztahu.“

12. § 8 odst. 1 zní:

„(1) Zaměstnavateli se pro účely tohoto zákoníku rozumí právnické nebo fyzické osoby, které zaměstnávají fyzické osoby v pracovněprávních vztazích, a pokud to stanoví zákon, též v obdobných pracovních vztazích.“

13. V § 8 odst. 2 větě druhé se slova „společenských organizací“ nahrazují slovy „sdružení občanů podle zvláštního zákona²⁹⁾“.

Poznámka č. 29) zní:

²⁹⁾ Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.“

14. Za § 8 se vkládá nový § 8a, který zní:

„§ 8a

Způsobilost fyzické osoby mít práva a povinnosti v pracovněprávních vztazích jako zaměstnavatel vzniká narozením. Způsobilost fyzické osoby vlastními právními úkony nabývat práv a brát na sebe povinnosti v pracovněprávních vztazích jako zaměstnavatel vzniká dosažením 18 let věku.“

15. V § 9 odst. 1 věta první zní: „Právní úkony v pracovněprávních vztazích činí u zaměstnavatele, který je právnickou osobou, především jeho statutární orgán, a u zaměstnavatele, který je fyzickou osobou, zaměstnavatel; místo nich je mohou činit i osoby jimi pověřené.“

16. V § 9 odstavec 4 se vypouští.

17. V § 11 odst. 1 se vypouštějí slova „(pracovněprávní způsobilost)“.

18. § 11 odst. 2 zní:

„(2) Způsobilost fyzické osoby, která ukončí povinnou školní docházku v pomocné škole před dosažením 15 let věku, mít v pracovněprávních vztazích práva a povinnosti a způsobilost vlastními právními úkony nabývat těchto práv a brát na sebe tyto povinnosti vzniká dnem ukončení povinné školní docházky, nejdříve však dnem dosažení 14 let věku.“

19. V § 12 odst. 2 se slova „omamných prostředků“ nahrazují slovy „návykových látek“.

20. § 15 odst. 1 zní:

„(1) Zaměstnanec i zaměstnavatel se mohou dát zastoupit jinou fyzickou osobou nebo jinou právnickou osobou.“

21. V § 18 se vkládá nový odstavec 1, který zní:

„(1) Odborové orgány mají právo účastnit se pracovněprávních vztahů včetně kolektivního vyjednávání za podmínek stanovených zákonem.“

Dosavadní odstavce 1 až 5 se označují jako odstavce 2 až 6.

22. V § 18 odst. 6 ve větě první se za slovo „hospodářského“, vkládá slovo „obchodního“ a na konci se připojují slova „nebo zaměstnanců“.

23. V § 19 odst. 2 se vypouští slovo „bezplatně“ a dále slova „a hradí náklady spojené s jejich údržbou a technickým provozem“.

24. Poznámka č. 15) zní:

¹⁵⁾ Např. § 2 obchodního zákoníku, § 2 živnostenského zákona.“

25. Za § 20 se vkládá nový § 21, který zní:

„§ 21

(1) Pracovněprávní nároky s výjimkou nároků mzdových a na cestovní náhrady, které lze podle pracovněprávních předpisů upravit v kolektivních smlouvách, může zaměstnavatel, u kterého nepůsobí odborová organizace, stanovit vnitřním předpisem.

(2) Pokud jsou některé pracovněprávní nároky upraveny kolektivní smlouvou i vnitřním předpisem, vydaným před vznikem odborové organizace, platí úprava obsažená v kolektivní smlouvě.

(3) Vnitřní předpis je neplatný, pokud nebyl vydán písemně, nebo je v rozporu s právními předpisy nebo byl vydán zaměstnavatelem, u něhož působí odborová organizace.“

26. V § 22 se odstavec 2 vypouští. Odstavce 3 až 5 se označují jako odstavce 2 až 4.

27. V § 22 odst. 2 věta první zní: „Příslušné odborové orgány mají právo vykonávat u zaměstnavatelů kontrolu nad dodržováním pracovněprávních předpisů, vnitřních předpisů a závazků vyplývajících z kolektivních smluv.“

Na konci se připojuje věta, která včetně poznámky č. 30) zní: „Týká-li se kontrola osobních údajů zaměstnance, které jsou předmětem ochrany osobnosti,³⁰⁾ lze údaje poskytnout jen s předchozím souhlasem zaměstnance.“

³⁰⁾ § 11 občanského zákoníku.

Zákon č. 256/1992 Sb., o ochraně osobních údajů v informačních systémech.“

28. V § 22 odst. 3 se slovo „vykonávají“ nahrazuje slovy „mohou vykonávat“.

29. V § 23 odst. 1 věta druhá zní: „Ústřední orgány mohou vydat pracovněprávní předpisy pro jednotlivá odvětví jen v dohodě s Ministerstvem práce a sociálních věcí a právní předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci též v dohodě s příslušným orgánem státního odborného dozoru.“

30. V § 23 odst. 1 se vypouští věta třetí.

31. V § 23 odstavce 3 a 4 se vypouštějí.

32. Nadpis „Zabezpečení práva na práci“ nad § 24 až 26 se vypouští.

33. § 24 a 25 se vypouštějí.

34. V § 27 odst. 3 se slova „společenských organizací“ nahrazují slovy „sdružení občanů podle zvláštního zákona²⁹⁾“.

35. § 27 odst. 4 a 5 znějí:

„(4) Jmenováním se pracovní poměr zakládá u vedoucích zaměstnanců, jmenovaných do funkce podle zvláštních předpisů, a u vedoucích zaměstnanců, které do funkce jmenuje u zaměstnavatele, který je právnickou osobou, statutární orgán, a u zaměstnavatele, který je fyzickou osobou, zaměstnavatel.“

(5) Vedoucími funkcemi, do nichž u zaměstnavatele, který je právnickou osobou, jmenuje statutární orgán, a u zaměstnavatele, který je fyzickou osobou, zaměstnavatel, jsou funkce vedoucích zaměstnanců

- a) v přímé řídicí působnosti
  1. statutárního orgánu, je-li zaměstnavatelem právnická osoba,
  2. zaměstnavatele, je-li zaměstnavatelem fyzická osoba,
- b) v přímé řídicí působnosti vedoucího zaměstnance přímo podřízeného
  1. statutárnímu orgánu, je-li zaměstnavatelem právnická osoba,
  2. zaměstnavateli, je-li zaměstnavatelem fyzická osoba,
 za podmínky, že tomuto vedoucímu zaměstnanci je podřízen další vedoucí zaměstnanec,
- c) na ústředních orgánech.

Jmenování a odvolání může provádět u zaměstnavatele, který je právnickou osobou, výlučně statutární orgán, a u zaměstnavatele, který je fyzickou osobou, výlučně zaměstnavatel. Jmenováním a odvoláním nelze pověřit jinou osobu.“

36. § 30 odst. 2 a 3 včetně poznámky č. 31) znějí:

„(2) Pracovní poměr na dobu určitou nelze sjednat s

- a) absolventy středních a vysokých škol, odborných učilišť a učilišť vstupujícími do pracovního poměru na práci odpovídající jejich kvalifikaci; absolventem se rozumí zaměstnanec, jehož celková doba zaměstnání v pracovním nebo obdobném poměru nedosáhla po úspěšném ukončení studia (přípravy) dvou let, přičemž se do této doby nezapočítává doba vojenské základní (náhradní) služby a civilní služby nahrazující tuto službu, doba mateřské a další mateřské dovolené a doba, po kterou zaměstnavatel podle § 127 odst. 2 omluvil nepřítomnost muže v práci, protože mu příslušel rodičovský příspěvek,
- b) mladistvými,
- c) zaměstnanci, o nichž to stanoví kolektivní smlouva,
- d) fyzickými osobami se ZPS a ZPS s TZP.³¹⁾

(3) Zákaz podle odstavce 2 neplatí v případech, kdy fyzická osoba písemně požádá zaměstnavatele o sjednání pracovního poměru na dobu určitou.

³¹⁾ § 21 zákona č. 1/1991 Sb., o zaměstnanosti.“

37. V § 35 odst. 2 se na konci připojuje věta: „Zaměstnanec musí být také řádně seznámen s kolektivní smlouvou a s vnitřními předpisy.“

38. V § 37 odst. 1 se v písmenu d) tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena e) a f), která znějí:

„e) je-li zaměstnanec pracující v noci na základě lékařského posudku uznán nezpůsobilým pro noční práci,

f) požádá-li o to těhotná žena nebo matka dítěte mladšího než devět měsíců, která pracuje v noci.“

39. § 38 odst. 4 zní:

„(4) Zaměstnavatel, u něhož je zaměstnanec v pracovním poměru, může s ním sjednat v písemné dohodě, že ho dočasně přidělí k výkonu práce k jiné právnické nebo fyzické osobě. V dohodě musí být uveden název právnické osoby nebo jméno a příjmení fyzické osoby, k níž se zaměstnanec přiděluje, den, kdy dočasné přidělení vznikne, druh a místo výkonu práce a doba, na kterou se dočasné přidělení sjednává. Vláda stanoví nařízením bližší podmínky dočasného přidělení zaměstnance.“

40. V § 42 se odstavec 5 vypouští.

41. V § 48 odst. 1 se za písmeno d) doplňuje písmeno e), které zní:

„e) v době, kdy je zaměstnanec pracující v noci uznán na základě lékařského posudku dočasně nezpůsobilým pro noční práci.“

42. § 54 zní:

„§ 54

(1) Zaměstnanec může pracovní poměr okamžitě zrušit, jestliže

- a) podle lékařského posudku nemůže dále konat práci bez vážného ohrožení svého zdraví a zaměstnavatel jej nepřevvedl v době 15 dnů ode dne předložení tohoto posudku na jinou pro něho vhodnou práci,
- b) zaměstnavatel mu nevyplatil mzdu nebo náhradu mzdy do 15 dnů po uplynutí její splatnosti.

(2) Zaměstnanec může okamžitě zrušit pracovní poměr pouze ve lhůtě jednoho měsíce ode dne, kdy se o důvodu k okamžitému zrušení dověděl, nejpozději do jednoho roku ode dne, kdy tento důvod vznikl.

(3) Zaměstnanec, který okamžitě zrušil pracovní poměr, má nárok na náhradu mzdy ve výši průměrného výdělku za výpovědní dobu.“

43. § 60 odst. 1 zní:

„(1) Požádá-li zaměstnanec zaměstnavatele o vydání posudku o pracovní činnosti (pracovní posudek), je zaměstnavatel povinen do 15 dnů zaměstnanci tento posudek vydat; zaměstnavatel však není povinen vydat mu jej dříve, než v době dvou měsíců před skončením jeho pracovního poměru. Pracovním posudkem jsou veškeré písemnosti týkající se hodnocení práce zaměstnance, jeho kvalifikace, schopností a dalších skutečností, které mají vztah k výkonu práce.“

44. V § 60 odst. 3 se vypouští věta první.

45. Za § 60 se vkládá nadpis „Odstupné“.

46. Za nadpis „Odstupné“ se vkládají nové § 60a, 60b a 60c, které včetně poznámky č. 32) znějí:

„§ 60a

(1) Zaměstnanci, u něhož dochází k rozvázání pracovního poměru výpovědí danou zaměstnavatelem z důvodů uvedených v § 46 odst. 1 písm. a) až c) nebo dohodou z týchž důvodů, náleží při skončení pracovního poměru odstupné ve výši dvojnásobku průměrného výdělku.

(2) Pro účely odstupného se průměrným výdělkem rozumí průměrný měsíční výdělek.³²⁾

(3) Odstupné vyplácí zaměstnavatel po skončení pracovního poměru v nejbližším výplatním termínu určeném u zaměstnavatele pro výplatu mzdy, pokud se se zaměstnancem nedohodne na výplatě odstupného v den skončení pracovního poměru nebo na pozdějším termínu výplaty.

³²⁾ § 17 zákona č. 1/1992 Sb., o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a o průměrném výdělků, ve znění zákona č. 74/1994 Sb.

§ 60b

(1) Pokud zaměstnanec po skončení pracovního poměru nastoupí opět do zaměstnání u dosavadního zaměstnavatele před uplynutím doby dvou měsíců, je povinen tomuto zaměstnavateli vrátit odstupné nebo jeho poměrnou část.

(2) Poměrná část odstupného se stanoví podle počtu kalendářních dnů od nového nástupu do zaměstnání do uplynutí doby podle odstavce 1.

§ 60c

Odstupné nenáleží zaměstnanci,

- a) u něhož při organizačních změnách dochází k přechodu práv a povinností z pracovněprávních vztahů na jiného zaměstnavatele,
- b) který koná u zaměstnavatele práci ve vedlejším pracovním poměru.“

47. V § 65 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Zaměstnanec, který byl do funkce zvolen nebo jmenován, lze z této funkce odvolat. Zaměstnanec se může této funkce též vzdát. Odvolání a vzdání se funkce musí být písemné a doručeno druhému účastníku, jinak je neplatné. Výkon funkce končí dnem následujícím po doručení odvolání nebo vzdání se funkce, nebyl-li v odvolání nebo vzdání se funkce uveden den pozdější.“

Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 3.

48. V § 70 odst. 2 se vypouštějí slova „za podmínek stanovených v § 25 odst. 2 písm. 2 e)“.

49. V § 73 odst. 2 část věty před dvojtečkou zní:

„(2) Zaměstnanci orgánů státní správy, soudů a státních zastupitelství, Policie České republiky, Bezpečnostní informační služby, Vezeňské služby, Kanceláře prezidenta republiky, kanceláře Parlamentu, Úřadu vlády, Nejvyššího kontrolního úřadu, Úřadu pro legislativu a veřejnou správu, České národní banky a státních fondů, zaměstnanci chráněných krajinných oblastí a národních parků jsou dále povinni“.

V písmenu b) části věty za středníkem se slova „vedoucím organizace“ nahrazují slovy „statutárním orgánem“.

50. § 83 odst. 3 zní:

„(3) Ministerstvo práce a sociálních věcí stanoví vyhláškou rozsah zkrácení pracovní doby bez snížení mzdy a podmínky jejího zavádění a rozvržení.“

51. V § 83 odst. 5 se na konci připojují slova „nebo stanovit ve vnitřním předpisu“.

52. V § 85 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Za podmínek stanovených v předchozích odstavcích lze nerovnoměrné rozvržení pracovní doby se zaměstnancem též dohodnout.“

53. § 85b se vypouští.

54. V § 87 se odstavec 1 vypouští. Dosavadní odstavce 2 a 3 se označují jako odstavce 1 a 2.

55. § 88 odst. 2 zní:

„(2) V kolektivní smlouvě lze sjednat nebo ve vnitřním předpisu stanovit, jakou dobu z doby potřebné k osobní očiště po skončení práce lze započítat do pracovní doby. To platí i pro zaměstnavatele, kteří neprovozují podnikatelskou činnost.“

56. V § 89 odst. 5 ve větě druhé se za slova „lze dohodnout“ vkládají slova „nebo ve vnitřním předpisu stanovit“.

57. V § 92 odst. 3 se slova „Vláda České a Slovenské Federativní Republiky pro organizace řízené federálními ústředními orgány, vláda České republiky a vláda Slovenské republiky pro ostatní organizace mohou“ nahrazují slovy „Vláda může“.

58. V § 92 se připojuje nový odstavec 4, který zní:

„(4) Za podmínek stanovených v předchozích odstavcích lze nepřetržitý odpočinek v týdnu též dohodnout.“

59. § 94 se vypouští.

60. V § 95 odst. 3 se za slova „v podnikové kolektivní smlouvě“ vkládají slova „nebo ve vnitřním předpisu“ a doplňuje se věta „Ve vnitřním předpisu však nelze stanovit rozsah pracovní pohotovosti podle odstavce 1.“

61. § 97 odst. 4 včetně poznámky č. 33) zní:

„(4) Úřady práce mohou po projednání v poradních sborech³³⁾ na základě stanoviska příslušného odborového orgánu pro zaměstnavatele ve svém územním obvodu stanovit, ve kterých činnostech a v jakém rozsahu se na přechodnou dobu z vážných důvodů povoluje výkon dohodnuté práce přesčas nad hranice stanovené v přechozích odstavcích. V kolektivní smlouvě lze sjednat nebo ve vnitřním předpisu stanovit bližší podmínky výkonu této práce.“

³³⁾ § 7 zákona ČNR č. 9/1991 Sb., o zaměstnanosti a působnosti orgánů České republiky na úseku zaměstnanosti, ve znění zákona ČNR č. 272/1992 Sb.“.

62. V § 99 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňují se nové odstavce 2 až 5, které včetně poznámky č. 34) znějí:

„(2) Zaměstnancem pracujícím v noci se pro účely tohoto zákoníku rozumí zaměstnanec, který vykonává práce vyžadující, aby byly pravidelně konány v noci v rozsahu nejméně čtyř hodin po sobě jdoucích; tím nejsou dotčeny zvláštní zákony.“³⁴⁾

(3) Zaměstnavatelé jsou povinni zajistit, aby zaměstnanec pracující v noci, který o to požádá, byl vyšetřen lékařem

- a) před zařazením na noční práci,
- b) pravidelně podle potřeby, nejméně však jednou ročně,
- c) kdykoliv během zařazení na noční práci pro zdravotní poruchy vyvolané výkonem noční práce.

Úhradu poskytnuté zdravotní péče nelze po zaměstnanci požadovat.

(4) Zaměstnavatel je povinen pravidelně projednávat s příslušným odborovým orgánem otázku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a organizace práce v noci a zajišťovat pro zaměstnance pracující v noci přiměřené sociální služby, zejména možnost občerstvení.

(5) Pracoviště, na kterém se pracuje v noci, je zaměstnavatel povinen vybavit prostředky pro poskytnutí první pomoci včetně zajištění prostředků umožňujících přivolat rychlou lékařskou pomoc.

³⁴⁾ Zákon č. 1/1992 Sb., o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a o průměrném výděлку, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů.“.

63. § 102 odst. 3 věta první zní: „V kolektivní smlouvě nebo ve vnitřním předpisu lze zaměstnancům zaměstnavatelů, kteří provozují podnikatelskou činnost, prodloužit dovolenou o další týdny nad výměru uvedenou v předchozích odstavcích.“

64. V § 102 za odstavec 3 se vkládá nový odstavec 4, který zní:

„(4) Vláda může stanovit nařízením prodloužení dovolené podle předchozího odstavce u zaměstnavatelů, kteří neprovozují podnikatelskou činnost.“

Dosavadní odstavce 4 až 6 se označují jako odstavce 5 až 7.

65. V § 103 odst. 1 písm. b) se slova „Sboru nápravné výchovy“ nahrazují slovy „Vězeňské službě“.

66. V § 110b odst. 4 se slova „v § 102 odst. 4“ nahrazují slovy „v § 102 odst. 5“.

67. V § 116 odst. 4 věta třetí se slova „vedoucího organizace“ nahrazují slovy „vedoucího zaměstnance, který je statutárním orgánem“.

68. V § 121 odst. 1 se dosavadní písmena l) a m) označují jako a) a b), dosavadní písmeno a) se vypouští. Dosavadní písmena b) až k) se označují jako c) až l).

69. § 123 zní:

„§ 123

Ministerstvo spravedlnosti v dohodě s Ministerstvem práce a sociálních věcí stanoví vyhláškou odměny za pracovní pohotovost soudců a justičních čekatelů a způsob nařizování pracovní pohotovosti.“

70. § 124 odst. 4 zní:

„(4) Ministerstvo práce a sociálních věcí stanoví vyhláškou jiné úkony v obecném zájmu, rozsah a podmínky krátkodobého uvolnění a poskytování náhrady mzdy.“

71. V § 124 odst. 5 se ve větě první za slovo „smlouvách“ vkládají slova „nebo ve vnitřních předpisech“.

72. V § 125 odst. 1 se ve větě první za středníkem za slovo „smlouvách“ doplňují slova „nebo ve vnitřních předpisech“.

73. V § 125 odst. 3 se ve větě druhé za slovo „smlouvách“ doplňují slova „nebo ve vnitřních předpisech“.

74. V § 125 odst. 7 se ve větě druhé za slovo „smlouvy“ doplňují slova „nebo vnitřního předpisu“.

75. V § 126 se odstavec 1 vypouští. Dosavadní odstavce 2 až 5 se označují jako odstavce 1 až 4.

76. V § 126 nově označený odstavec 3 zní:

„(3) Ministerstvo práce a sociálních věcí v dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy stanoví vyhláškou poskytování pracovních úlev a hmotného zabezpečení zaměstnanců studujících při zaměstnání a zaměstnanců při účasti na školení uvedených v odstavci 1, popřípadě i výši náhrady mzdy poskytované po dobu tohoto školení.“

77. V § 128 odst. 3 se za slovo „v kolektivních smlouvách“ vkládají slova „nebo ve vnitřních předpisech“.

78. § 131 včetně poznámky č. 35) zní:

„§ 131

Zaměstnavatel poskytuje za podmínek a ve výši stanovené zvláštním zákonem³⁵⁾ zaměstnancům náhrady cestovních, stěhovacích a jiných výdajů, které jim vzniknou při plnění pracovních povinností. Za podmínek a ve výši dohodnuté v kolektivní smlouvě nebo stanovené ve vnitřním předpisu poskytuje zaměstnavatel zaměstnancům náhrady za opotřebení vlastního nářadí, zařízení a předmětů potřebných pro výkon práce, pokud jich používají s jeho souhlasem; to se nevztahuje na používání motorového vozidla, používaného se souhlasem zaměstnavatele pro výkon práce. To platí i pro zaměstnavatele, kteří neprovozují podnikatelskou činnost.

³⁵⁾ Zákon č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách, ve znění zákona č. 44/1994 Sb.“.

79. § 132 zní:

„§ 132

(1) Péče o bezpečnost a ochranu zdraví při práci a stálé zlepšování pracovního prostředí je rovnocennou a neoddělitelnou součástí plnění výrobních a pracovních úkolů.

(2) Znalost předpisů k zajištění bezpečnosti práce, bezpečnosti technických zařízení a ochrany zdraví při práci je nedílnou a trvalou součástí kvalifikačních předpokladů.“.

80. § 133 odst. 1 včetně nadpisu zní:

„§ 133

Povinnosti zaměstnavatele

(1) Zaměstnavatelé jsou v rozsahu své působnosti povinni vytvářet podmínky pro bezpečnou a zdraví neohrožující práci v souladu s předpisy o bezpečnosti práce, bezpečnosti technických zařízení a o ochraně zdraví při práci. Zejména jsou povinni:

- a) vyhledávat, posuzovat a hodnotit rizika možného ohrožení bezpečnosti a zdraví zaměstnanců, informovat o nich zaměstnance a činit opatření k jejich ochraně,
- b) uvádět do provozu a provozovat stroje, zařízení a provozní prostory a zavádět technologické postupy odpovídající požadavkům bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- c) zřízovat, udržovat a zlepšovat potřebná ochranná zařízení,

- d) přijímat opatření pro případy poskytování první pomoci, zdolávání havárií a požárů, evakuace zaměstnanců a jiného vážného nebezpečí,
- e) nepřipustit, aby zaměstnanec vykonával práce, jejichž výkon by neodpovídal jeho schopnostem nebo zdravotní způsobilosti,
- f) seznamovat zaměstnance s právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti práce, bezpečnosti technických zařízení a ochrany zdraví při práci, které doplňují jejich kvalifikační předpoklady pro výkon práce, pravidelně ověřovat znalosti těchto předpisů a vyžadovat a kontrolovat jejich dodržování,
- g) pravidelně kontrolovat úroveň péče o bezpečnost a ochranu zdraví při práci, stav technické prevence, dodržování zásad bezpečnosti práce a odstraňovat zjištěné závady, jakož i příčiny poruch a havárií technických zařízení,
- h) bezodkladně zjišťovat a odstraňovat příčiny pracovních úrazů a nemocí z povolání, vést jejich evidenci a oznamovat je příslušným orgánům a provádět opatření potřebná k nápravě,
- ch) neposuzovat jako nesplnění povinnosti, jestliže zaměstnanec nevykonal práci, o níž měl důvodně za to, že bezprostředně a vážně ohrožuje jeho život a zdraví, případně život a zdraví jiných fyzických osob,
  - i) nepoužívat takový způsob odměňování prací, při kterém jsou zaměstnanci vystaveni zvýšenému nebezpečí úrazu a jehož použití by vedlo při zvyšování pracovních výsledků k ohrožení bezpečnosti a zdraví zaměstnanců,
  - j) nahrazovat fyzicky namáhavé práce a práce ve ztížených pracovních podmínkách novými technologickými a pracovními postupy a použitím mechanizace, automatizace, hermetizace apod.,
  - k) uplatňovat požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci také při sjednávání dovozu strojů, zařízení, nástrojů, technologií a materiálů,
  - l) organizovat nejméně jednou v roce prověrky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na všech pracovištích a zařízeních zaměstnavatele v dohodě s příslušným odborovým orgánem, zjištěné nedostatky odstraňovat a potřebná opatření investičního charakteru plánovat a zahrnovat do kolektivních smluv,
  - m) k zajištění bezpečnosti a bezporuchovosti provozu provádět pravidelné kontroly a revize stavu technických zařízení a plnit další úkoly stanovené právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti práce, bezpečnosti technických zařízení a ochrany zdraví při práci jako nedílnou součást preventivní údržby; plnění těchto úkolů zaměstnavatel zajišťuje v případech stanovených zvláštními předpisy nebo podle potřeby kvalifikovanými osobami,

- n) zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví při práci při vývoji a výzkumu a zajišťovat, aby projekty a projektová dokumentace splňovaly požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v souladu s novými poznatky vědy a techniky,
- o) pro zaměstnance se změnou pracovní schopností zajišťovat na svůj náklad technickými a organizačními opatřeními zejména potřebnou úpravu pracovních podmínek, úpravu pracovišť, zřízení chráněných dílen, zaškolení nebo zaučení těchto zaměstnanců a zvyšování jejich kvalifikace při výkonu jejich pravidelného zaměstnání.“

81. V § 133 odst. 2 se na konci připojuje věta, která zní: „Poskytování osobních ochranných pracovních prostředků nesmí zaměstnavatel nahrazovat finančním plněním.“

82. § 133 odst. 6 zní:

„(6) Plní-li na jednom pracovišti úkoly zaměstnanci více zaměstnavatelů, jsou tito zaměstnavatelé povinni zajišťovat koordinovaný postup pro zabezpečení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.“

83. V § 133 se za odstavce 6 doplňují odstavce 7 a 8, které včetně poznámky č. 36) znějí:

„(7) Veškeré náklady spojené se zajišťováním bezpečnosti a ochrany zdraví při práci hradí zaměstnavatel.“

(8) Ministerstvo práce a sociálních věcí může stanovit vyhláškou bližší podmínky týkající se bezpečnosti práce, bezpečnosti technických zařízení, evidence a registrace pracovních úrazů, hlášení provozních nehod (havárií) a poruch technických zařízení. Působnost orgánů stanovených zvláštními předpisy tím není dotčena.³⁶⁾ Ministerstvo práce a sociálních věcí určuje vyhláškou, která technická zařízení se považují za vyhrazená. Ministerstvo práce a sociálních věcí v dohodě s Ministerstvem zdravotnictví stanoví vyhláškou rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čisticích a dezinfekčních prostředků a specifických účinných doplňků stravy.

³⁶⁾ Např. zákon ČNR č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů.“

84. § 134 včetně nadpisu se vypouští.

85. § 135 odst. 1, 2 a 3 včetně nadpisu znějí:

„§ 135

Práva a povinnosti zaměstnanců

(1) Zaměstnanci mají právo na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, na informace o nevyhnutelných rizicích jejich práce a na informace o opa-

třeních na ochranu před jejich působením. Zaměstnanci se účastní na řešení otázek souvisejících s bezpečností a ochranou zdraví při práci zejména prostřednictvím odborové organizace.

(2) Zaměstnanci jsou oprávněni odmítnout výkon práce, o níž mají důvodně za to, že bezprostředně a vážně ohrožují jejich život a zdraví, popřípadě život a zdraví jiných fyzických osob.

(3) Každý zaměstnanec je povinen dbát podle svých možností o svou vlastní bezpečnost, o své zdraví i o bezpečnost a zdraví fyzických osob, kterých se bezprostředně dotýká jeho jednání, případně opomenutí při práci. Zejména je povinen:

- dodržovat právní předpisy k zajištění bezpečnosti práce, bezpečnosti technických zařízení a ochrany zdraví při práci; dodržovat ostatní předpisy a pokyny k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zásady bezpečného chování na pracovišti a stanovené pracovní postupy, s nimiž byl řádně seznámen,
- používat při práci osobní ochranné pracovní prostředky a ochranná zařízení,
- účastnit se školení a výcviku zajišťovaného zaměstnavatelem v zájmu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a podrobit se zkouškám a lékařským prohlídkám stanoveným právními předpisy,
- nepožívat alkoholické nápoje a nezneužívat jiné návykové látky na pracovištích zaměstnavatele a v pracovní době i mimo tato pracoviště, nenastupovat pod jejich vlivem do práce a dodržovat stanovený zákaz kouření na pracovištích,
- oznamovat svému nadřízenému nebo orgánu dozoru nad bezpečností práce a technických zařízení nedostatky a závady, které by mohly ohrozit bezpečnost nebo zdraví při práci, a podle svých možností účastnit se na jejich odstraňování,
- podrobit se vyšetření, které provádí zaměstnavatel nebo příslušný orgán státní správy, aby zjistili, zda zaměstnanci nejsou pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek; okruh orgánů a zaměstnanců oprávněných dát zaměstnanci pokyn, aby se vyšetření podrobil, uvede zaměstnavatel v pracovním řádu, popřípadě ve vnitřním předpisu.“

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 4; dosavadní odstavec 4 se vypouští.

86. V § 135 odst. 5 se slova „[odstavec 2 písm. b)]“ nahrazují slovy „[odstavec 3 písm. d)]“.

87. § 136 odst. 2 zní:

„(2) O opatřeních provedených podle předchozího odstavce písm. c) nebo d) jsou odborové orgány povinny neprodleně vyrozumět příslušný orgán státního odborného dozoru. Požádá-li o to zaměstnavatel příslušný orgán státního odborného dozoru, je tento orgán povinen přezkoumat opatření odborového

orgánu; až do jeho rozhodnutí platí opatření odborového orgánu.“.

88. § 137 včetně poznámky č. 37) zní:

„§ 137

Ustanovení části druhé hlavy páté platí přiměřeně pro

- a) zaměstnavatele, který je fyzickou osobou a sám též pracuje,
- b) fyzickou osobu, která podniká podle zvláštního předpisu³⁷⁾ a nikoho nezaměstnává,
- c) spolupracujícího manžela nebo dítě osoby uvedené v písmenu a) nebo b).

³⁷⁾ Např. živnostenský zákon.“.

89. § 139 zní:

„§ 139

(1) Zaměstnavatelé jsou povinni vytvářet pracovní podmínky, které umožňují bezpečný výkon práce, odstraňovat rizikové a namáhavé práce a zřizovat, udržovat a zlepšovat zařízení pro zaměstnance, včetně vzhledu a úpravy pracoviště.

(2) Zaměstnavatelé zřizují, provozují a udržují zdravotnická zařízení v rozsahu a za podmínek stanovených právními předpisy.“.

90. § 140 včetně poznámky č. 38) zní:

„§ 140

(1) Zaměstnavatelé jsou povinni umožnit zaměstnancům ve všech směnách stravování; tuto povinnost nemají vůči zaměstnancům vyslaným na pracovní cestu.

(2) V kolektivní smlouvě lze sjednat nebo ve vnitřním předpisu stanovit bližší vymezení okruhu zaměstnanců (bývalých zaměstnanců), kterým se stravování poskytuje, organizaci tohoto stravování, způsob jeho provádění a financování zaměstnavatelem, pokud nejsou tyto otázky upraveny obecně nebo pro určený okruh zaměstnavatelů zvláštním předpisem. To platí i pro zaměstnavatele, kteří neprovozují podnikatelskou činnost. Tím nejsou dotčeny daňové předpisy.³⁸⁾

³⁸⁾ § 24 odst. 2 písm. j) bod 4 zákona ČNR č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.“.

91. § 141 se vypouští.

92. V § 143 odst. 1 se ve větě první za slova „po určité době“ doplňují slova „nejdéle po dobu pěti let“.

93. § 143 odst. 2 zní:

„(2) Zaměstnavatel může se zaměstnancem uzavřít dohodu podle předchozího odstavce také při prohlubování kvalifikace, jestliže předpokládané náklady dosahují alespoň 100 000 Kč; v takovém případě nelze prohloubení kvalifikace zaměstnanci uložit.“.

94. V § 143 odst. 8 věta první zní: „V kolektivní smlouvě nebo ve vnitřním předpisu lze vymezit další případy, kdy nevzniká povinnost zaměstnance k úhradě nákladů; přitom je rozhodná kolektivní smlouva nebo vnitřní předpis, které byly účinné v době uzavření dohody podle odstavce 1.“.

95. § 148a se vypouští.

96. V § 150 odst. 2 věta druhá zní: „Ministerstvo zdravotnictví stanoví vyhláškou práce a pracoviště, které jsou zakázány všem ženám, těhotným ženám a matkám do konce devátého měsíce po porodu.“.

97. § 151 a 152 včetně nadpisů se vypouštějí.

98. V § 153 odst. 1 se doplňuje věta druhá, která zní: „Požádá-li těhotná žena pracující v noci o zařazení na denní práci, je zaměstnavatel povinen její žádosti vyhovět.“.

99. § 154 odst. 1 zní:

„(1) Těhotné ženy a ženy pečující o děti do věku osmi let smějí být vysílány na pracovní cestu mimo obvod obce svého pracoviště nebo bydliště jen se svým souhlasem; přeložit je může zaměstnavatel jen na jejich žádost.“.

Odstavec 2 se vypouští a odstavec 3 se označuje jako odstavec 2.

100. V § 156 odst. 3 se vypouštějí slova „prací v noci, i když je noční práce žen výjimečně povolena, ani“.

101. V § 157 odst. 2 se slova „zpravidla však vždy nejméně na dobu jednoho měsíce“ vypouštějí.

102. V § 162 ve větě první se vypouštějí slova „152 a“.

103. V § 165 ve větě za středníkem se slova „společenské organizace“ nahrazují slovy „sdružení občanů podle zvláštního zákona²⁹⁾“.

104. § 166 odst. 2 zní:

„(2) Zaměstnavatel nesmí používat takový způsob odměňování prací, při kterých jsou mladiství zaměstnanci vystaveni zvýšenému nebezpečí úrazu, jehož použití by vedlo při zvyšování pracovních výsledků k ohrožení bezpečnosti mladistvých zaměstnanců.“.

105. V § 167 odst. 2 věta druhá zní: „Ministerstvo zdravotnictví stanoví vyhláškou v dohodě s Ministerstvem hospodářství a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy práce a pracoviště, které jsou zakázány mladistvým, a podmínky, za nichž mohou mladiství

výjimečně tyto práce konat z důvodu přípravy na povolání.“.

Věta třetí se vypouští.

106. § 167 odst. 4 zní:

„(4) Zákazy některých prací mohou být rozšířeny vyhláškou podle odstavce 2 i na zaměstnance ve věku blízkém věku mladistvých.“.

107. V § 170 odst. 3 ve větě druhé se vypouštějí slova: „v souladu se zvláštními předpisy³⁹⁾“ a na konci se připojují věty, které včetně poznámky č. 39) znějí: „Při kontrole a prohlídce podle věty první musí být dodrženy právní předpisy o ochraně osobní svobody³⁹⁾ a nesmí být ponižována lidská důstojnost. Osobní prohlídka může provádět jen osoba stejného pohlaví.“

³⁹⁾ Např. § 11 občanského zákoníku.“.

108. V § 171 odst. 2 se slovo „spolupracovníky“ nahrazuje slovy „ostatní zaměstnance“.

109. V § 179 odst. 2 se slova „trojnásobku“ nahrazují slovy „čtyřapůlnásobku“.

110. V § 179 odst. 3 se slova „jestliže by její neuhrazení odporovalo pravidlům slušnosti a občanského soužití“ vypouštějí.

111. V § 180 věta druhá se vypouští.

112. V § 183 se odstavce 2 a 3 vypouštějí a zároveň se zrušuje číslování odstavců.

113. § 183 zní:

„§ 183

Z důvodů zvláštního zřetele hodných může soud náhradu škody přiměřeně snížit.“.

114. V § 184 odst. 4 větě první se slova „omamných prostředků“ nahrazují slovy „návykových látek“ a ve větě druhé se vypouštějí slova „odst. 1 věty druhé a třetí“.

115. V § 185 se odstavec 1 vypouští. Dosavadní odstavce 2 až 5 se označují jako odstavce 1 až 4.

116. V § 185 odst. 1 se slova „vedoucí organizace“ nahrazují slovy „vedoucí zaměstnanec, který je statutárním orgánem“.

117. V § 185 odst. 4 větě druhé se slova „vedoucí organizace“ nahrazují slovy „vedoucí zaměstnanec, který je statutárním orgánem“.

118. § 186 se vypouští.

119. V § 191 odst. 1 písm. b) se slova „omamných prostředků“ nahrazují slovy „návykových látek“.

120. V § 191 odst. 2 písm. b) se slova „omamných prostředků“ nahrazují slovy „návykových látek“.

121. V § 195 odst. 1 ve větě první se slova „po dobu 12 po sobě následujících měsíců od vzniku nároku“ vypouštějí.

122. V § 195 odst. 1 ve větě druhé se slova „ke zvýšení přiznaných důchodů podle těchto předpisů,“ vypouštějí.

123. V § 195 se odstavec 2 vypouští. Dosavadní odstavce 3 až 5 se označují jako odstavce 2 až 4.

124. V § 199 odst. 2 ve větě první se vypouštějí slova „odst. 2“, slova „odst. 5“ se nahrazují slovy „odst. 4“.

125. V § 199 se odstavec 4 vypouští.

126. § 200 odst. 1 zní:

„(1) Jednorázové odškodnění přísluší manželu a dítěti, které má nárok na sirotčí důchod. Dítěti přísluší ve výši 25 000 Kč, manželu ve výši 15 000 Kč. V odůvodněných případech se jednorázové odškodnění v úhrnné výši 15 000 Kč poskytne též rodičům zemřelého. V kolektivní smlouvě lze sjednat nebo ve vnitřním předpisu stanovit částky vyšší. To platí i pro zaměstnavatele, kteří neprovozují podnikatelskou činnost.“.

127. V § 204 odst. 2 se slova „2000 Kčs“ nahrazují slovy „5000 Kč“.

128. V § 205b odst. 1 se za větu první připojuje věta: „Jde-li o škodu způsobenou úmyslně, může zaměstnanec požadovat i náhradu jiné škody.“.

129. § 206 zní:

„§ 206

(1) Ustanovení této hlavy se vztahují na fyzické osoby vykonávající veřejné funkce a v rozsahu stanoveném nařízením vlády i na fyzické osoby se změnou pracovní schopností, které nejsou v pracovním poměru a jejichž příprava pro povolání se provádí podle zvláštních předpisů, na žáky základních škol, základních uměleckých škol, učilišť, středních odborných škol a speciálních škol, studenty vysokých škol, členy dobrovolných požárních sborů a báňských záchranných sborů, fyzické osoby, které na výzvu orgánu státní správy nebo orgánu obce nebo velitele zásahu a podle jeho pokynů, popřípadě s jeho vědomím osobně pomáhají při zásahu proti živelní události nebo při odstraňování jejích následků, fyzické osoby, které dobrovolně v rámci akce organizované obcí pomáhají při plnění důležitých úkolů v zájmu společnosti, členy družstev, kteří utrpí úraz při výkonu funkce nebo při dohodnuté činnosti pro družstvo, zdravotníky Červeného kříže, dárce krve, členy Horské služby, fyzické osoby, které na její výzvu a podle jejích pokynů osobně pomáhají při záchranné akci v terénu, fyzické osoby, které dobrovolně vykonávají pečovatelskou službu sociálního zabezpečení, fyzické osoby, které byly zaměstnavatelem pověřeny určitou

funkcí nebo činností, jestliže utrpěly úraz při plnění úkolů souvisejících s výkonem příslušné funkce nebo činnosti, jakož i na sportovní reprezentanty České republiky, kteří utrpí úraz při účasti na sportovních přípravních, mistrovských a mezinárodních soutěžích.

(2) Ustanovení § 187 až 205c se vztahují též na příslušníky ozbrojených sil v činné službě.“

130. § 227 a 227a se vypouštějí.

131. § 239b zní:

„§ 239b

(1) Výši odměny a podmínky pro její poskytování v závislosti na druhu a způsobu vykonávané práce nebo činnosti sjedná zaměstnavatel se zaměstnancem v dohodě o provedení práce nebo v dohodě o pracovní činnosti. Při sjednání výše odměny je zaměstnavatel povinen dbát ustanovení § 7 odst. 2.

(2) Je-li obsahem dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti poskytování náhrad výdajů spojených s výkonem práce, které se řídí zvláštními předpisy,³⁵⁾ sjedná se vždy odděleně od ujednání o odměně za vykonanou práci.“

132. V § 244 odst. 2 se věta čtvrtá vypouští.

133. § 248 zní:

„§ 248

(1) Nárok na náhradu škody na svěřených hodnotách, které je zaměstnanec povinen vyúčtovat, a nárok na náhradu škody, kterou zaměstnanec způsobil zaměstnavateli úmyslně, může zaměstnavatel zajistit též písemnou smlouvou o zřízení zástavního práva k nemovitosti, kterou vlastní zaměstnanec.

(2) Ke smlouvě podle odstavce 1 je třeba vkladu do katastru nemovitostí. Zástavní právo vzniká dnem vkladu do katastru nemovitostí. Řízení o povolení vkladu se zahajuje na návrh zaměstnavatele.

(3) Dokud zástavní právo trvá, je převod nemovitosti bez souhlasu zaměstnavatele neplatný.

(4) Pořadí a způsob uspokojení nároků zajištěných zástavním právem při výkonu rozhodnutí upravuje občanský zákoník.

(5) Zánikem nároku podle odstavce 1 zástavní právo zanikne.“

134. Za § 251 se vkládají nové § 251a a 251b, které znějí:

„§ 251a

Smrtí zaměstnavatele, který je fyzickou osobou, přecházejí na jeho dědice práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů.

§ 251b

K přechodu práv a povinností z pracovněprávních vztahů může dojít jen v případech stanovených zákonem.“

135. V § 261 odst. 4 ve větě první se za slova „§ 53 odst. 2,“ vkládají slova „§ 54 odst. 2,“ a slova „§ 102 odst. 5“ se nahrazují slovy „§ 102 odst. 6“.

136. V § 267 se vypouštějí odstavce 4 a 5.

137. V § 269 se vypouštějí odstavce 1 a 2. Zároveň se zrušuje číslování odstavců.

138. § 270 odst. 1 zní:

„(1) Osamělí zaměstnanci, kteří trvale pečují o dítě mladší než jeden rok, smějí být vysíláni na pracovní cesty mimo obvod obce svého pracoviště nebo bydliště a smějí být zaměstnáváni prací přesčas jen se svým souhlasem; přeložit je a zaměstnávat je noční prací lze jen na jejich žádost.“

139. Nadpis „Kontrola dodržování pracovněprávních předpisů“ nad § 270a se vypouští.

140. § 270a a 270b se vypouštějí.

141. § 271 se vypouští.

142. V § 272 se vypouštějí odstavce 3 a 6.

143. Dosavadní odstavce 4, 5 a 7 se označují jako odstavce 3, 4 a 5.

144. § 272 odst. 5 zní:

„(5) U zaměstnavatelů, kteří nejsou v působnosti odvětvových ústředních orgánů, se na práva a povinnosti vyplývající z ustanovení § 85, 85a, § 90 odst. 3, § 95 odst. 2, § 96 odst. 3, § 105 odst. 4, § 150 odst. 2 a § 167 odst. 2 použijí přiměřeně pracovněprávní předpisy vydané pro zaměstnavatele s obdobnou činností.“

145. V § 273 odst. 1 se za slovo „protiepidemické,“ vkládají slova „předpisy o bezpečnosti technických zařízení a“. V odstavci 2 se vypouštějí slova „nad bezpečností práce a technických zařízení“.

146. § 275 odst. 1 zní:

„(1) Zjišťování a používání průměrného výdělku upravuje zvláštní zákon.³²⁾“

Čl. II

Zákon č. 1/1992 Sb., o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a o průměrném výdělku, ve znění zákona České národní rady č. 590/1992 Sb., zákona České národní rady č. 10/1993 Sb. a zákona České národní rady č. 37/1993 Sb., se mění takto:

1. § 17 odst. 1 věta druhá se vypouští.

2. § 17 odst. 9 včetně poznámky č. 10) zní:

„(9) Bližší úpravu zjišťování průměrného výdělku lze sjednat v kolektivní smlouvě nebo stanovit ve vnitřním předpisu.¹⁰⁾ Pro zjišťování průměrného výdělku

pro účely zjišťování náhrady škody při pracovních úrazech a nemocech z povolání lze v kolektivní smlouvě sjednat nebo ve vnitřním předpisu stanovit, že rozhodným obdobím je předchozí kalendářní rok, bude-li takto určené rozhodné období pro zaměstnance výhodnější.

¹⁰⁾ § 21 zákoníku práce.“.

Čl. III

Zákon č. 93/1951 Sb., o státních svátcích, o dnech pracovního klidu a o památných a významných dnech, ve znění zákona č. 65/1965 Sb., zákona č. 56/1975 Sb., zákonného opatření Předsednictva Federálního shromáždění č. 141/1988 Sb., zákona č. 167/1990 Sb. a zákona č. 218/1991 Sb., se mění takto:

V § 2 odst. 2 se nahrazují slova „vedle nedělí jsou“ slovy „jsou kromě dnů nepřetržitého odpočinku zaměstnance v týdnu“.

Odstavce 3 a 4 se vypouštějí.

Čl. IV

Zákon České národní rady č. 9/1991 Sb., o zaměstnanosti a působnosti orgánů České republiky na úseku zaměstnanosti, ve znění zákona České národní rady č. 64/1991 Sb., zákona České národní rady č. 272/1992 Sb. a zákona č. 84/1993 Sb., se mění a doplňuje takto:

1. V § 8 odst. 1 ve větě první se vypouštějí slova „podle tohoto zákona“.

2. V § 8 odst. 3 se slova „obecně závazných právních předpisů o zaměstnanosti nebo obecně závazných právních předpisů týkajících se vzniku, změn a skončení zaměstnání a pracovních podmínek zaměstnanců“ nahrazují slovy „pracovněprávních předpisů včetně mzdových v orgánech, u zaměstnavatelů a v organizačních jednotkách“.

3. § 8 se doplňuje odstavcem 6, který zní:

„(6) V zařízeních ozbrojených sil a ozbrojených sborů v působnosti Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra a Ministerstva spravedlnosti lze kontrolu podle předchozích odstavců provádět jen se souhlasem příslušného ministerstva.“.

Čl. V

Zákon č. 328/1991 Sb., o konkurzu a vyrovnání, ve znění zákona č. 122/1993 Sb., se doplňuje takto:

V § 27a se za slovo „zákoníku^{4b)}“ doplňuje středník a vkládají se slova „práva a povinnosti z pracovně-

právních vztahů však přecházejí z prodávajícího na kupujícího.“.

Čl. VI

Přechodná ustanovení

(1) Nárok na odstupné zaměstnance, jemuž byla dána výpověď podle § 46 odst. 1 písm. a) až c) nebo s nímž byla uzavřena dohoda o rozvázání pracovního poměru z týchž důvodů přede dnem účinnosti tohoto zákona, se řídí dosavadními předpisy a kolektivními smlouvami.

(2) Povolení výkonu dohodnuté práce přesčas podle dosavadního znění § 97 odst. 4 zůstávají v platnosti nejdéle do 31. srpna 1994.

(3) Do doby nabytí účinnosti zvláštní právní úpravy se řídí závodní stravování zaměstnanců zaměstnavatelů, kteří mají povahu rozpočtové a příspěvkové organizace¹⁾ nařízením vlády ČSSR č. 137/1989 Sb., o závodním stravování.

(4) Dohody sjednané podle § 143 před účinností tohoto zákona se řídí dosavadními předpisy.

(5) Podle dosavadního znění § 179 odst. 2 se posuzuje výše náhrady škody způsobené z nedbalosti, jestliže škoda vznikla před účinností tohoto zákona.

(6) Úprava náhrady za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti (§ 195) a náhrady nákladů na výživu pozůstalých (§ 199) se provede i u zaměstnanců a pozůstalých, kterým náhrada příslušela před 1. červnem 1994; to platí i pro náhrady, o nichž bylo před 1. červnem 1994 pravomocně rozhodnuto nebo jejichž výše byla dohodnuta.

(7) Dohody uzavřené podle § 227a před účinností tohoto zákona, jakož i povinnost zaměstnavatele stanovená dosavadním § 227a odst. 2, se řídí dosavadními předpisy.

(8) Pracovní poměry, sjednané podle dosavadního ustanovení § 269 odst. 1 a 2, se ode dne účinnosti tohoto zákona posuzují podle tohoto zákona.

Čl. VII

Zrušovací ustanovení

Zrušují se:

- zákon č. 195/1991 Sb., o odstupném poskytovaném při skončení pracovního poměru, ve znění zákona České národní rady č. 37/1993 Sb., o změnách v nemocenském a sociálním zabezpečení a některých pracovněprávních předpisů;
- nařízení vlády České a Slovenské Federativní Repu-

¹⁾ § 31 zákona ČNR č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), ve znění zákona ČNR č. 10/1993 Sb.

- bliky č. 121/1990 Sb., o pracovněprávních vztazích při soukromém podnikání občanů;
3. nařízení vlády České a Slovenské Federativní Republiky č. 14/1991 Sb., kterým se mění a doplňuje nařízení vlády České a Slovenské Federativní Republiky č. 121/1990 Sb., o pracovněprávních vztazích při soukromém podnikání občanů;
  4. nařízení vlády České republiky č. 213/1990 Sb., kterým se stanoví pro pracovníky ve zvláštním zapojení odchylky od zákoníku práce;
  5. nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 137/1989 Sb., o závodním stravování;
  6. vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky č. 425/1991 Sb., o odměňování prací konaných mimo pracovní poměr;
  7. výnos Federálního ministerstva paliv a energetiky č. 3/1990 o době osobní očisty horníků po skončení práce v podzemí, vyhlášený pod č. 405/1990 Sb.

Čl. VIII

Předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu se zmocňuje, aby ve Sbírce zákonů České republiky vyhlásil úplné znění zákoníku práce, jak vyplývá z pozdějších zákonů.

Čl. IX

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. června 1994 s výjimkou čl. I bodu 90, který nabývá účinnosti dnem 1. září 1994, a čl. VII bodu 7, který nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1995.

Uhde v. r.

Havel v. r.

Klaus v. r.

OPATŘENÍ ÚSTŘEDNÍCH ORGÁNŮ

Ministerstvo financí

vydalo podle § 4 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, **opatření č. j. 282/11 198/1994 ze dne 28. března 1994, kterým se zrušují některá opatření vydaná podle § 4 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.** Tímto opatřením se zrušují:

1. Opatření Federálního ministerstva financí č. j. V/2 - 7 073/1992 ze dne 13. března 1992, kterým se stanoví použití metodiky účetnictví pro účetní období roku 1992, vyhlášené v částce 32/1992 Sb.
2. Opatření Federálního ministerstva financí č. j. V/1 - 12 060/1992 ze dne 14. dubna 1992, kterým se stanoví postup v účetnictví na základě schváleného privatizačního projektu v první vlně privatizace, vyhlášené v částce 43/1992 Sb.
3. Opatření Federálního ministerstva financí č. j. V/2 - 20 085/1992 ze dne 29. července 1992, jímž se stanoví změny a doplňky Zásad vedení účetnictví při soukromém podnikání občanů, vyhlášené v částce 88/1992 Sb.
4. Opatření Federálního ministerstva financí č. j. V/2 - 20 990/1992 ze dne 30. července 1992, kterým se doplňují účtová osnova a směrnice k účtové osnově stanovené investičním společnostem a investičním fondům, vyhlášené v částce 88/1992 Sb.
5. Opatření Federálního ministerstva financí č. j. V/2 - 28 110/1992 ze dne 9. listopadu 1992, kterým se stanoví použití metodiky účetnictví a účetní závěrky a její změny a doplňky pro účetní období roku 1993 v bankách, vyhlášené v částce 112/1992 Sb.
6. Pokyny pro účtování prodeje bytů do osobního vlastnictví občanů podle vyhlášky č. 47/1978 Sb. č. j. XV/3 - 18 814/1979 ze dne 28. prosince 1979, registrované v částce 18/1980 Sb.
7. Opatření Federálního ministerstva financí č. j. V/1 - 31 303/1992, kterým se stanoví změny a doplňky pokynů pro roční účetní závěrku v hospodářských organizacích od roku 1991, vyhlášené v částce 133/1992 Sb.
8. Opatření Federálního ministerstva financí č. j. V/2 - 30 927/1992 ze dne 19. prosince 1992, kterým se stanoví postup převodu účetnictví pojišťoven z účetního období roku 1992 do roku 1993, jehož převzetí opatřením Ministerstva financí č. j. 282/2 019/1993 ze dne 29. ledna 1993 bylo vyhlášeno v částce 21/1993 Sb.
9. Opatření Federálního ministerstva financí č. j. V/2 - 31 307/1992 ze dne 22. prosince 1992, kterým se stanoví převod podvojného účetnictví z roku 1992 do roku 1993 pro rozpočtové a příspěvkové organizace a obce, jehož převzetí opatřením Ministerstva financí č. j. 282/2 019/1993 ze dne 29. ledna 1993 bylo vyhlášeno v částce 21/1993 Sb.
10. Opatření Federálního ministerstva financí č. j. V/2 - 31 368/1992 ze dne 22. prosince 1992, kterým se stanoví převod podvojného účetnictví z roku 1992 do roku 1993 pro politické strany, hnutí, občanská sdružení a jiné nevýdělečné organizace, jehož převzetí opatřením Ministerstva financí č. j. 282/2 019/1993 ze dne 29. ledna 1993 bylo vyhlášeno v částce 21/1993 Sb.

Opatření nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Opatření bude uveřejněno ve Finančním zpravodaji.

Opatření je přístupné ode dne vyhlášení na Ministerstvu financí, Letenská 15, 118 10 Praha 1.

Ministerstvo financí

vydalo podle § 4 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, **opatření č. j. 283/16 890/1994** ze dne 25. března 1994, **kterým se upravuje účtová osnova a postupy účtování pro rozpočtové a příspěvkové organizace a obce.**

Opatření nabývá účinnosti dnem vyhlášení a postupuje se podle něho počínaje obdobím roku 1994.

Tímto opatřením se mění opatření bývalého Federálního ministerstva financí č. j. V/20 530/1992 ze dne 30. července 1992, jímž se stanoví účtová osnova a postupy účtování pro rozpočtové a příspěvkové organizace a obce, vyhlášené v částce 119/1992 Sb.

Opatření bude uveřejněno ve Finančním zpravodaji.

Opatření je přístupné ode dne vyhlášení na Ministerstvu financí, Letenská 15, 118 10 Praha 1.

Ministerstvo financí

vydalo podle § 4 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, **opatření č. j. 283/16 894/1994** ze dne 25. března 1994, **kterým se upravuje účtová osnova a postupy účtování pro politické strany, hnutí, občanská sdružení a jiné nevýdělečné organizace.**

Opatření nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1994.

Tímto opatřením se mění opatření Federálního ministerstva financí č. j. V/20 531/1992 ze dne 13. října 1992, vyhlášené v částce 123/1992 Sb., ve znění opatření Ministerstva financí č. j. 283/69 818/1993 ze dne 27. prosince 1993, vyhlášeného v částce 5/1994 Sb.

Opatření bude uveřejněno ve Finančním zpravodaji.

Opatření je přístupné ode dne vyhlášení na Ministerstvu financí, Letenská 15, 118 10 Praha 1.

Ministerstvo práce a sociálních věcí

oznamuje, že v souladu s § 9 odst. 1 zákona č. 2/1991 Sb., o kolektivním vyjednávání, byly u něj uloženy od 1. března 1994 do 31. března 1994 tyto kolektivní smlouvy vyššího stupně:

1. Vyšší kolektivní smlouva uzavřená dne 22. 12. 1993 na rok 1994
mezi
Odborovým svazem dřevozpracujících odvětví, lesního a vodního hospodářství v České republice, sekci průmyslu papíru a celulózy
a
Svazem průmyslu papíru a celulózy.
2. Doplněk č. 1 ze dne 14. 1. 1994 k vyšší kolektivní smlouvě na rok 1994 uzavřené dne 22. 12. 1993
mezi
Odborovým svazem dřevozpracujících odvětví, lesního a vodního hospodářství v České republice, sekci průmyslu papíru a celulózy
a
Svazem průmyslu papíru a celulózy.
3. Kolektivní smlouva vyššího stupně uzavřená dne 28. 2. 1994 na rok 1994
mezi
Odborovým svazem KOVO
a
Svazem výrobců a dodavatelů strojírenské techniky.
4. Kolektivní smlouva vyššího stupně uzavřená dne 28. 2. 1994 (na období od 1. 1. 1994 do 30. 6. 1995)
mezi
ČMOS pohostinství, hotelů a cestovního ruchu,
Odborovým svazem pracovníků obchodu
a
Sdružením podnikatelů v pohostinství a cestovním ruchu.
5. Dodatek č. 1 ze dne 7. 3. 1994 k Odvětvové kolektivní smlouvě vyššího stupně na rok 1993 uzavřené dne 15. 3. 1993
mezi
Odborovým svazem zaměstnanců poštovních, telekomunikačních a novinových služeb
a
Českým svazem zaměstnavatelů pošt, telekomunikací a radiokomunikací.

Vydavatel: Ministerstvo vnitra ve Vydavatelství a nakladatelství MV ČR, Hybernská 2, 110 00 Praha 1, telefon i fax (02) 242 173 13 - **Redakce:** Nad štolou 3, poštovní schránka 21/SB, 170 34 Praha 7 - Holešovice, telefon: (02) 37 69 71 a 37 88 77, fax (02) 37 88 77 - **Tisk:** Tiskárna VN MV ČR, pošt. schr. 10, 149 00 Praha 415 - **Administrace:** písemné objednávky předplatného a reklamace - SEVT, a. s., Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, fax (02) 53 00 26, změny adres a počtu odebíraných výtisků - SEVT, a. s., Pod plynojemem 93, 180 00 Praha 8, tel. (02) 663 100 71 l. 154-159, fax (02) 683 19 86 - Vychází podle potřeby - **Roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámených ve Sbírce zákonů. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek (první záloha činí 900,- Kč) - Účet pro předplatné: Komerční banka Praha 1, účet č. 30015-706-011/0100 - Podávání novinových zásilek povoleno Ředitelstvím poštovní přepravy Praha č. j. 1173/93 ze dne 9. dubna 1993.

Distribuce předplatitelům: SEVT, a. s., Pod plynojemem 93, 180 00 Praha 8 - Změny adres se provádějí do 15 dnů. V písemném styku vždy uvádějte IČO - právnická osoba; r. č. (bez lomítka) - soukromá osoba. Požadavky na nové předplatné budou vyřízeny do 15 dnů a dodávky budou zahájeny od nejbližší částky po tomto datu - Reklamace je třeba uplatnit písemně do 15 dnů od data rozeslání - Jednotlivé částky lze na objednávku obdržet v odbytém středisku SEVT, Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon (02) 24 51 05 14 l. 316, fax (02) 53 00 26; za hotové v prodejnách SEVT: Praha 1, Tržiště 9, telefon (02) 24 51 05 14 l. 318 - Praha 4, Jihlavská 405, telefon (02) 692 82 87 - Brno, Česká 14, telefon (05) 422 139 62 - Karlovy Vary, Sokolovská 53, telefon (017) 268 95 - Ostrava, Dr. Smerala 27, telefon (069) 22 63 42 a ve vybraných knihkupectvích.